

σκάλα

σκάλα, η, ουσ. [<μτγν. σκάλα <λατιν. scala], η σκάλα. **1.** οτιδήποτε χρησιμοποιούμε για άνοδο ή κάθοδο. (Τραγούδι: *άνοιξε μωρό μου το παράθυρό σου, λύσε τα μαλλιά σου σκάλα ν' ανεβώ*). **2.** αποβάθρα, λιμάνι ή όρμος, όπου μπορούν να προσεγγίσουν τα πλοία: «όλος ο κόσμος ήταν κάτω στη σκάλα για να υποδεχτεί τους επισήμους». (Λαϊκό τραγούδι: *μες του Περαία μια βραδιά στου Τσελεπιού τη σκάλα, ένα λεβέντη σκότωσαν τον Κώστα τον Κεφάλα*). **3.** ενδιάμεση προσέγγιση πλοίου, ανάμεσα από το λιμάνι από το οποίο αναχωρεί και το λιμάνι που είναι ο προορισμός του: «το πλοίο, ξεκινώντας απ' τον Πειραιά, πάνει τέσσερις σκάλες μέχρι να καταπλεύσει στο λιμάνι του νησιού μας». **4.** πτυχή των μαλλιών της κεφαλής. (Τραγούδι: *τα μαλλιά σου κάν' τα σκάλες, κάν' τα σκάλες ν' ανεβώ, να φιλήσω την ελιά σου και τον άσπρο σου λαιμό*). Τέλος, οι προληπτικοί δεν περνούν κάτω από σκάλα, γιατί πιστεύουν πως θα τους τύχει κάποιο κακό. Υποκορ. **σκαλίτσα, η**.

- *είναι στην απάνω σκάλα*, βρίσκεται σε πολύ καλή οικονομική κατάσταση, είναι πετυχημένος στη ζωή του: «δες τα δικά σου προβλήματα και μη νοιάζεσαι γι' αυτόν, γιατί από καιρό είναι στην απάνω σκάλα». Πρβλ.: *στην απάνω πάνω σκάλα της ζωής, πρέπει να 'ρθεις, αν γουστάρεις να με βρεις* (Λαϊκό τραγούδι).

- *ο Θεός σκάλες ανεβάζει και σκάλες κατεβάζει*, βλ. λ. *Θεός*.

- *ο κόσμος είναι μια σκάλα*. Άλλοι την ανεβαίνουν κι άλλοι την κατεβαίνουν, βλ. λ. [κόσμος](#).

- *πήρε φωτιά απ' την πρώτη σκάλα*, βλ. λ. [φωτιά](#).

- *πάνω σκάλα*, (για πλοία ή ναύτες) προσεγγίζω αποβάθρα, λιμάνι ή όρμο: «όλοι οι ναύτες ήταν χαρούμενοι, γιατί σε λίγο θα πιάνανε σκάλα».

- *τον περνώ (πολλές) σκάλες*, είμαι (κατά πολύ) ανώτερός του ή ικανότερός του: «δεν παίζω τάβλι μαζί του, γιατί τον περνώ πολλές σκάλες, κι αν τον κερδίσω, θα 'ναι σαν να κλέβω λάδι απ' την εκκλησία || δεν παραβγαίνει μαζί μου στα πλούτη, γιατί τον περνώ πολλές σκάλες».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας